

LENGA

Sesilha 5

Lo pòple¹ de las campanhas

Mairia que s'èra neurida dens un temps que flèus² e malaudias e consiravan³ lo pòple de las campanhas. Tà non parlar que de las hamièras, a las prumerias deu sègle hòrt conegudas, qu'èi entenut a díser que sovent lo blat, lo balharc⁴ e lo milh que mancavan. Los nostes petits país que vivèn dens lo lor hèit, e nat atraç⁵ tà minjar non vienè guaire de dehora. Tanben quan la prima èra estada geladiva e l'estiu emperiglat o dens las sequèras, com non i avè mei de granhas suus marcats despuish la recòrta⁶ darrèra, que cale partir en cèrcas.

De noste enlà qu'anavan capvath Lorda e la plana tarbesa mendicar lo dequé víver en cò deus paisans mei arrevasats. Que n'èi coneguts qui deu temps de la guèrra de Russia (1854) èran passats tà Espanha, crompar quartèras de blat qui portavan suu coth : un dia de viatge atau, tè, que'us tirava la prudèra de las camas.

La vath suberpoplada ont cada larèr avè sèt o ueit mainats, n'ac podè neurir adaise, e com uei lo dia, los cabdèths⁷ qu'eishamiavan, mes las poblacions⁸ qu'èran sovent segadas per ua tropa de racas⁹, lo sarrampic¹⁰, la pèsta, la pigòta¹¹. La mia mairana e la mia mair, que s'avèn totun virat la mort, mes de la pigòta, que n'avèn mercas sus la lor cara.

D'après Miquèu CAMELAT, *Los memòris d'un capborrut*, Pau, Escola Gaston Febus, 1938.

Tirat de J. Salles-Loustau, *Òc-ben 2*, CNDP, CRDP d'Aquitaine, 2003, p.18.

1 / pòble

2 / fleu / calamaitat, plaga.

3 / cossiravan / "gahavan/prenèvan en passant", pensavan a, susvelhavan a, suenhavan, cercavan per noire...

4 / uèrdi / òrdi / òrs(h)

5 / aquisicion

6 / (ar)recòlta / cuelhuda, crubada, crubanha, amassa...

7 / capdèths

8 , poblacion

9 / epidemias / arams / raquèras / morinas

10 / sorrompin / sorrompic / sarrampic / sharrampic / sarrampin / sarrampilh

11 / picòta / variòla, picòrla